

gemeente
Zuidplas

Met hoofd en hart voor onze dorpen

Coalitieakkoord 2026–2030

Inhoudsopgave

Met hoofd en hart voor onze dorpen	4
Coalitieakkoord in het kort	8
1. Wonen, Ruimte en Leefomgeving	10
2. Samenleving, Zorg en Welzijn	16
3. Voorzieningen en Economie in onze dorpen	22
4. Mobiliteit, Veiligheid en Bereikbaarheid	28
5. Bestuur en Participatie	34
Financieel Kader	38
Portefeuilleverdeling	42

Met hoofd en hart voor onze dorpen

De fracties van de ChristenUnie/SGP, VVD, D66 en Nieuw Elan Zuidplas zijn verheugd om het coalitieakkoord 2026–2030 aan u te presenteren. We zetten ons met hoofd en hart in voor onze dorpen. Met dit akkoord leggen we op hoofdlijnen de koers vast voor de komende bestuursperiode, beschrijven we de richting die we kiezen en de keuzes die daarbij horen. De focus ligt daarbij op de onderwerpen waarop een bestuurlijke keuze nodig is. Daarmee is niet alles voor alle onderwerpen vooraf vastgelegd. Met dit coalitieakkoord ligt er een solide basis voor de komende bestuursperiode. Tegelijk ligt er ruimte voor verdere uitwerking voor de gehele gemeenteraad en het college.

Wat ons bindt

Zuidplas is een gemeente van dorpen en buurtschappen met ieder een eigen karakter en identiteit. Een gemeente waar mensen elkaar kennen, elkaar groeten en naar elkaar omzien. Waar het prettig wonen, werken, ondernemen, opgroeien en ouder worden is. Deze kracht vormt het fundament van onze gemeenschap en koesteren we.

De partijen in deze coalitie verschillen soms in achtergrond, overtuiging en politieke accenten. Die verschillen mogen er zijn en blijven zichtbaar. Wat ons bindt is een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de toekomst van Zuidplas. We hebben elkaar gevonden in de overtuiging dat goed bestuur begint met luisteren, samenwerken en het maken van heldere en uitlegbare keuzes. Niet alles kan en zeker niet tegelijkertijd. Daarom zijn we eerlijk over de mogelijkheden én de beperkingen die er zijn.

De opgaven van de gemeente Zuidplas

Met dit coalitieakkoord kiezen we ervoor om met de gehele gemeenteraad verder te bouwen aan een gemeente die dicht bij haar inwoners staat. Een gemeente waarin inwoners, ondernemers, verenigingen, geloofsgemeenschappen en maatschappelijke organisaties zich gehoord voelen en actief kunnen meedenken over de toekomst van hun leefomgeving. Vanuit wederzijds respect, betrokkenheid en verantwoordelijkheid werken we samen aan dorpen waar iedereen mee kan doen en zich thuis voelt.

De komende jaren staan we voor belangrijke opgaven. We bouwen verder aan het realiseren van Cortelande, de druk op onze voorzieningen neemt toe en de financiële ruimte van de gemeente staat onder spanning. Daarnaast staan we voor uitdagingen op het gebied van bereikbaarheid, leefbaarheid, duurzaamheid en zorg. Dit vraagt om een samenhangende en toekomstgerichte aanpak, realiteitszin, bestuurlijke daadkracht en de bereidheid om keuzes te maken. Keuzes die niet alleen vandaag, maar ook morgen verantwoord zijn.

In dit akkoord kiezen we bewust voor realisme én richting. We investeren in wat het dagelijks leven van inwoners direct versterkt: passende zorg, betaalbare woningen, sterke dorpen, bereikbare voorzieningen, een aantrekkelijk ondernemersklimaat en een veilige en groene leefomgeving. Groei, versterking van bestaande dorpen en een financieel gezonde gemeente moeten hand in hand gaan. We zijn daarbij realistisch over onze financiële ruimte. We maken scherpe en eerlijke keuzes.

Hoe we het samen doen

We kiezen voor een bestuursstijl die open, benaderbaar en transparant is. Inwoners kennen hun leefomgeving het beste. We betrekken hen daarom tijdig bij plannen die hun leefomgeving raken. Het betrekken van inwoners draagt bij aan betere besluiten en meer betrokkenheid bij de samenleving. We stellen duidelijke kaders, zijn zichtbaar, gaan actief het gesprek aan en zijn open over de afwegingen die we maken bij plannen en keuzes die de samenleving raken. Tegelijkertijd zijn we eerlijk over de verwachtingen: niet elke wens kan worden gerealiseerd en soms moeten keuzes worden gemaakt die niet iedereen tevredenstellen. Daarbij gaan we zorgvuldig om met de middelen die ons zijn toe- vertrouwd. Een gezonde financiële huishouding is een voorwaarde om ook in de toekomst te kunnen investeren in wat belangrijk is. Daarom maken we bewuste keuzes, stellen we prioriteiten en hebben we aandacht voor de gevolgen van besluiten in onze gemeenteraad voor huidige én toekomstige generaties.

Met hoofd en hart voor onze dorpen

We doen het voor onze inwoners

We hebben oog voor wat mensen in onze dorpen dagelijks ervaren. Gebiedsontwikkelingen zijn belangrijk, maar prettig leven ontstaat ook door kleinere, zichtbare verbeteringen in de directe leefomgeving. Een veilige straat, zorg als je het nodig hebt, een goed onderhouden speelplek, een bereikbaar zwembad of een verkeersknelpunt dat wordt opgelost.

Stap voor stap bouwen we aan een gemeente die doet wat zij belooft. Vertrouwen ontstaat niet vanzelf; dat groeit door betrouwbaar en benaderbaar te zijn, afspraken na te komen en zichtbaar te maken wat er met ideeën, zorgen en wensen gebeurt.

Onze ambitie

Met hoofd en hart werken we aan een Zuidplas waar ruimte is voor initiatief en waar ondernemers kansen krijgen. Zuidplas is een gemeente waar voorzieningen bereikbaar blijven en waar inwoners zich herkennen in hun dorp én zich verbonden voelen met hun leefomgeving. Zo bouwen we samen aan een toekomstbestendige gemeente waarbij we verder kijken dan de komende vier jaar. Met vertrouwen in elkaar en met respect voor wat ons verbindt, gaan we de uitdagingen aan die voor ons liggen.

Met hoofd en hart voor onze dorpen.

Met hoofd en **hart** voor onze dorpen

In Zuidplas kan je fijn wonen, werken, ondernemen, opgroeien en ouder worden. Daarnaast is elk dorp en buurtschap in Zuidplas uniek en bijzonder. Met hoofd en hart bouwen we samen aan sterke, leefbare dorpen.

Wonen, ruimte en leefomgeving

- We pakken de woningnood aan
- Voorzieningen blijven dichtbij
- Duurzaamheid, leefbaarheid en dorps karakter
- Inwoners voelen zich thuis in hun eigen dorp

Samenleving, zorg en welzijn

- Zorg beschikbaar voor wie het nodig heeft
- Regels eenvoudiger, loketten beter vindbaar.
- Verbinding tussen zorg, sport, cultuur en onderwijs.
- Gezondheid en welzijn zijn breder dan alleen zorg

Voorzieningen en economie in onze dorpen

- Minder regeldruk, snelle dienstverlening
- Herkenbare voorzieningen in ieder dorp
- Toekomstbestendige sport- en beweegvoorzieningen
- Cultuur en erfgoed versterken identiteit
- Veilige schoolomgevingen en routes

Mobiliteit, veiligheid en bereikbaarheid

- Zichtbare handhaving en aanpak van overlast
- Schone, veilige openbare ruimte
- Investeren in wegen, fietspaden, OV en verkeersveiligheid
- Goede verbindingen tussen dorpen en regio

Bestuur en participatie

- Duidelijke communicatie en menselijke maat
- Inwoners, ondernemers en organisaties doen mee
- Vooraf helder welke invloed mogelijk is
- We bieden ruimte, verbinden en ondersteunen

Financieel kader

- Regie op de gemeentefinanciën
- Investeren in wat de samenleving sterker maakt
- Inkomsten en uitgaven in balans
- Lokale lasten betaalbaar houden
- Solide financieel beleid onder alle ambities

1 Wonen, Ruimte en Leefomgeving

We zetten ons actief in om de woningnood aan te pakken en voorzieningen te versterken in Zuidplas. Voor ons staat voorop dat inwoners zich thuis blijven voelen in hun eigen dorp. Jongeren die hun ouderlijk huis verlaten, willen we de mogelijkheid bieden om binnen onze gemeente een passende woning te vinden, en waar mogelijk in hun eigen dorp. We vinden het belangrijk dat mensen dicht bij hun familie, vrienden en sociale netwerk kunnen blijven wonen.

We bouwen vanuit de kracht en identiteit van Moerkapelle, Moordrecht, Nieuwerkerk aan den IJssel, Zevenhuizen, buurtschappen en het nieuwe dorp in wording, Cortelande. Elk dorp behoudt zijn eigen karakter en nodige voorzieningen. Groei moet bijdragen aan leefbare dorpen waar mensen prettig wonen, elkaar ontmoeten en gebruik kunnen maken van voorzieningen. Vanuit sterke dorpen bouwen we samen aan een sterk Zuidplas.

Eigen en toekomstige inwoners een plek kunnen bieden

We zetten de komende jaren stevig in op woningbouw. De prioriteit ligt bij betaalbare woningen voor starters, jonge gezinnen, senioren en inwoners die nu moeilijk een passende woning kunnen vinden. Onze eigen inwoners moeten zoveel mogelijk in hun eigen dorp kunnen blijven wonen of ernaar terug kunnen keren. Dit maken we via voorrang-regelingen mogelijk tot de maximale wettelijke ruimte. We streven naar voldoende betaalbare woningen voor starters, gezinnen en senioren. We voldoen aan de wettelijke verplichtingen ten aanzien van sociale huur en betaalbare koop. Daarbij hanteren we maatwerk per locatie en sturen we op een evenwichtige woningmix.

We stimuleren zowel traditionele woningbouw als woonvormen met een maatschappelijke waarde, zoals seniorenwoningen, levensloopbestendige woningen en woonvormen die ontmoeting en onderlinge ondersteuning bevorderen, zoals hofjes en kleinschalige woonconcepten. Daarnaast bieden we ruimte aan minder traditionele

woonvormen, zoals flexwoningen, kangoeroewoningen, wonen op water en andere woonconcepten. Daarbij geven we ruimte aan nieuwe ontwikkelingen door actief mee te denken, belemmeringen weg te nemen en initiatieven waar mogelijk te faciliteren. De gemeente hanteert een actieve 'ja, mits' houding bij woningbouwinitiatieven die bijdragen aan de woningbouwopgave. Hiermee dragen we niet alleen bij aan een gevarieerd woningaanbod, maar bevorderen we ook de doorstroming op de woningmarkt.

Sneller bouwen, zorgvuldig inpassen

We willen dat er sneller gebouwd wordt. Dat vraagt om duidelijke ruimtelijke kaders, snelle transparante procedures, vereenvoudigen van regels en een gemeente die initiatiefnemers tijdig duidelijkheid biedt. Tegelijk blijven kwaliteit en draagvlak leidend. Nieuwe ontwikkelingen moeten passen bij het landschap, het karakter en de schaal van de dorpen.

Om voldoende betaalbare woningen te realiseren en tegemoet te komen aan de woningbouwopgave, zoeken we ruimte voor hogere bebouwing waar dit passend is en maatwerk voor locaties waar woningbouw lastig van de grond komt. Daarbij staat een zorgvuldige inpassing in de omgeving centraal en moet de ontwikkeling bijdragen aan een aantrekkelijke en kwalitatief sterke leefomgeving. Bebouwing van vier tot zes lagen kan op daarvoor geschikte locaties worden toegestaan. Op uitzonderlijke locaties kan, afhankelijk van de ruimtelijke kwaliteit en de omgeving, ook hogere bebouwing mogelijk zijn tot een maximum van acht bouwlagen. We benutten de ruimte die er al is door inbreiding, transformatie van (leegstaande) locaties en creatief gebruik van bestaande gebouwen.

Voor de huisvesting van arbeidsmigranten realiseert de gemeente zelf geen huisvesting, maar stellen we wel duidelijke kaders om marktpartijen te faciliteren.

Wonen, Ruimte en Leefomgeving

Cortelande: een sterk nieuw dorp voor Zuidplas

De ontwikkeling van Cortelande is één van de belangrijkste kansen voor Zuidplas in de komende jaren. Dit nieuwe dorp biedt ruimte voor woningen, maar ook voor de voorzieningen die nodig zijn om prettig te wonen en leven. We ontwikkelen Cortelande stap voor stap, met oog voor kwaliteit, leefbaarheid en gezonde financiën. Daarbij streven we naar een goede balans tussen voortgang en zorgvuldigheid. De ontwikkeling van Cortelande is een meerwaarde voor de hele gemeente: een sterk nieuw dorp dat bijdraagt aan de kwaliteit van voorzieningen, zonder afbreuk te doen aan de kracht van de bestaande dorpen. Zo bouwen we aan een toekomstbestendig Zuidplas waarin groei en leefbaarheid hand in hand gaan.

Toekomstbestendige recreatieparken

Voor recreatieparken zetten we in op een toekomstbestendige ontwikkeling. We continueren de huidige aanpak die voorziet in maatwerk per park. Wanneer er onvoldoende recreatieve betekenis is van een park, staan we open voor transformatie. Het initiatief

daarvoor ligt bij de parken zelf. Deze initiatieven moeten ten minste voldoen aan de geldende wet- en regelgeving.

Duurzaamheid

We kiezen voor een toekomstbestendig Zuidplas waarin duurzaamheid, leefbaarheid, betaalbaarheid en het dorpse karakter in balans zijn. De energietransitie benaderen we vanuit realisme en uitvoerbaarheid, met aandacht voor draagvlak en betaalbare oplossingen voor inwoners en ondernemers. In onze aanpak is onderscheid te maken tussen nieuwbouw van woningen, voorzieningen, bedrijventerreinen enerzijds en verduurzaming van bestaande bouw anderzijds. Op voorhand sluiten we geen oplossingen uit. Bij voorkeur dragen oplossingen bij aan het verzachten of oplossen van netcongestie.

De gemeente heeft een faciliterende en regisserende rol. We gaan aan de slag met de realisatie van de doelen die in de transitievisie Warmte zijn beschreven. In deze raadsperiode maken we een warmteprogramma.

We willen inwoners en ondernemers tijdig duidelijkheid geven over de toekomstige warmtevoorziening. We betrekken hen daarom al vanaf de verkennende fase.

We gaan inwoners en ondernemers een aantrekkelijk alternatief bieden voor aardgas. Ten aanzien van collectieve oplossingen wegen betaalbaarheid, betrouwbaarheid, uitvoerbaarheid en draagvlak zwaar mee in onze afwegingen. Hier moet duidelijkheid over zijn voordat we besluiten dat een gebied op termijn (minstens acht jaar na het besluit) aardgasvrij wordt. Zoals in de Wet gemeentelijke instrumenten warmtetransitie (WGIW) beschreven staat houden inwoners en ondernemers, bij bestaande bouw, ruimte om te kiezen voor een individuele oplossing.

“We kiezen voor een toekomstbestendig Zuidplas waarin duurzaamheid, leefbaarheid, betaalbaarheid en het dorpse karakter in balans zijn.”

Bij duurzame energieopwek houden we vast aan de uitgangspunten van de RES. Daarbij ligt de nadruk op benutting van bestaande ruimte, innovatie en samenwerking, waarbij energieprojecten in of net buiten Zuidplas moeten passen bij de kwaliteit van het landschap, schaal van de dorpen en maatschappelijke acceptatie.

Netcongestie

Een belangrijke randvoorwaarde voor zowel verduurzaming als economische ontwikkeling is het oplossen van netcongestie. De beperkte capaciteit van het elektriciteitsnet vormt een directe belemmering voor woningbouw, bedrijfsontwikkeling en elektrificatie. Daarom zetten we in op een intensieve samenwerking met netbeheerders en andere overheden om de uitbreiding van het netwerk te versnellen. Tegelijkertijd wordt ingezet op slimme oplossingen, zoals lokale opslag van energie, het delen van energie binnen gebieden en het beter afstemmen van vraag en aanbod. Door vanaf het begin rekening te houden met de beschikbare netcapaciteit bij nieuwe ontwikkelingen kunnen knelpunten worden voorkomen.

Wonen, Ruimte en Leefomgeving

Ook wordt meer regie genomen op de ordening van de ondergrond, zodat energie-, water- en andere infrastructuren beter op elkaar worden afgestemd.

De energietransitie wordt nadrukkelijk verbonden met de inrichting van de leefomgeving. Inwoners en ondernemers worden tijdig betrokken bij plannen, zodat de energietransitie niet alleen technisch haalbaar, maar ook maatschappelijk gedragen en economisch verantwoord is.

Groen en klimaatbestendig

We zetten in op groene, klimaatbestendige dorpen met voldoende ruimte voor waterberging, schaduw en biodiversiteit. Dit draagt niet alleen bij aan het opvangen van effecten van klimaatverandering, maar ook aan de gezondheid en het welzijn van inwoners. Een groene en klimaatbestendige leefomgeving is een basisvoorwaarde voor prettig wonen. We hechten waarde aan behoud en beheer van bomen, parken, natuurvriendelijke oevers en biodiversiteit. Bij nieuwe ontwikkelingen

en herinrichting van wijken zorgen we voor voldoende waterberging, schaduw en groen, zodat we beter bestand zijn tegen hitte, droogte en hevige regenval. Samen met het hoogheemraadschap werken we aan oplossingen voor waterbeheer.

Een veilige en verzorgde leefomgeving

De gemeente streeft naar een openbare ruimte die veilig, toegankelijk en functioneel is. Zolang de financiële ruimte beperkt is, voeren we het beheer en onderhoud van wegen, groen, pleinen en speelvoorzieningen uit op een minimaal verantwoord kwaliteitsniveau, passend binnen de beschikbare financiële middelen. Daarbij ligt de nadruk op het waarborgen van veiligheid, bruikbaarheid en duurzaamheid, zodat de openbare ruimte haar functie behoudt en een prettige leefomgeving blijft bieden voor inwoners en bezoekers. Tegelijk stimuleren we inwoners, ondernemers en verenigingen om samen verantwoordelijkheid te nemen voor hun leefomgeving en ondersteunen we initiatieven die bijdragen aan een schoon en aantrekkelijk Zuidplas.

Wat gaan we doen:

- We zorgen voor een evenwichtige woningbouw-programmering die aansluit bij de behoeften van verschillende doelgroepen.
- We zetten instrumenten zoals een doelgroepenverordening in om te sturen op de beschikbaarheid van passende en betaalbare woningen voor inwoners van Zuidplas.
- We maken inzichtelijk hoe de woningbouwopgave over de verschillende dorpen wordt verdeeld. Hierbij wordt gekeken naar de kansen en mogelijkheden per dorp, zodat de woningbouwontwikkeling aansluit bij de identiteit, schaal en behoeften van de lokale gemeenschap.
- We zoeken een geschikte locatie voor de flexwoningen die voortvloeien uit de overeenkomst met het COA. Daarnaast realiseren we flexwoningen in Cortelande. Dit doen we voor alle doelgroepen: reguliere woningzoekenden, spoedzoekers en statushouders.
- We zetten in op de realisatie van een substantieel aantal kleine, betaalbare woningen die geschikt zijn voor starters, eenpersoonshuishoudens en andere doelgroepen die moeilijk toegang hebben tot de woningmarkt.
- Daarnaast realiseren we extra woningen voor ouderen, zodat zij langer zelfstandig kunnen blijven wonen en tegelijkertijd de doorstroming op de woningmarkt wordt bevorderd.
- Om de druk op de woningmarkt te verlichten benutten we de bestaande woningvoorraad en alternatieve woonvormen beter.
- We blijven maatregelen inzetten die speculatie tegengaan en kansen voor eigen inwoners vergroten. Instrumenten zoals het anti-speculatiebeding en de zelfbewoningsplicht blijven daarbij belangrijke hulpmiddelen.
- Zodra Zuidplas structureel voldoet aan de wettelijke taakstelling voor de huisvesting van statushouders, kan de aanwijzing van statushouders als bijzondere doelgroep binnen de huisvestingsverordening vervallen.
- We houden vast aan de uitgangspunten van de RES.
- We ondersteunen de oprichting van lokale energie-coöperaties waarbij inwoners mede-eigenaar zijn van duurzame energie-opwek.
- We maken deze raadsperiode een warmteprogramma.

2 Samenleving, Zorg en Welzijn

Zuidplas is een gemeente waar mensen naar elkaar omzien en iedereen de kans krijgt om mee te doen. Een sterke samenleving begint bij inwoners zelf: bij gezinnen, buurten, verenigingen, vrijwilligers, ondernemers en maatschappelijke organisaties. Zij vormen samen het sociale fundament van onze dorpen.

We zien dat niet iedereen dezelfde kansen en/of mogelijkheden heeft. De vraag naar jeugdzorg, maatschappelijke ondersteuning en schuldhulpverlening groeit, terwijl financiële middelen en beschikbaarheid van personeel onder druk staan. We kiezen een samenhangende aanpak om het beroep op professionele zorg en ondersteuning terug te dringen. Dat doen we zodat zorg beschikbaar blijft voor wie het echt nodig heeft.

Preventie, vroegsignalering en laagdrempelige ondersteuning dichtbij huis zijn nodig. We helpen inwoners om snel passende ondersteuning te vinden door regels te versimpelen en loketten beter vindbaar te maken. Wachtlijsten zijn soms onvermijdelijk. In die situaties bekijken we of ter overbrugging ondersteuning door vrijwilligers mogelijk is.

Vrijwilligers en professionals richten zich op wat mensen wél kunnen. Zij stimuleren mensen om actief mee te doen, zelf keuzes te maken en gebruik te maken van steun uit hun omgeving. Zij gaan naast hen staan en moedigen hen aan om eigen doelen te bereiken.

Gezondheid en welzijn gaan voor ons over meer dan zorg alleen. Het gaat ook over mentale veerkracht, zingeving, bestaanszekerheid, werk, onderwijs, ontmoeting, sport, cultuur en het gevoel erbij te horen.

Een sterke sociale basis

We versterken de sociale basis in onze dorpen en wijken. We stimuleren ontmoeting, vrijwilligerswerk, mantelzorg (inclusief respijtzorg) en initiatieven die bijdragen aan sociale samenhang. Preventie en vroegsignalering krijgen nadrukkelijk aandacht. Problemen op het gebied van bijvoorbeeld mentale gezondheid, opvoeding, schulden en eenzaamheid willen we zo vroeg mogelijk herkennen en aanpakken.

We investeren actief in een nauwe samenwerking met onder andere het onderwijs, zorgaanbieders, maatschappelijke organisaties en vrijwilligers. Sport, cultuur, onderwijs en maatschappelijke activiteiten zien we daarbij niet als losse beleidsterreinen, maar als belangrijke bouwstenen voor gezondheid, ontwikkeling en welzijn.

Toegankelijke ondersteuning en passende zorg

We willen dat inwoners zo lang mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen in hun eigen omgeving, met behoud van kwaliteit van leven. Dat vraagt om passende woningen, toegankelijke voorzieningen, sterke sociale netwerken en goede ondersteuning dichtbij huis. De menselijke maat staat voorop.

Waar het past zetten we ervaringsdeskundigen of getrainde vrijwilligers in. Zij verdienen waardering en praktische hulp om hun belangrijke werk vol te kunnen houden. Tegelijkertijd vinden we het belangrijk dat zorg doelgericht wordt ingezet en inwoners worden ondersteund om waar mogelijk zelfstandig verder te kunnen.

De toegang binnen het sociaal domein verbindt zorg, welzijn, vrijwilligers(werk) en andere vormen van ondersteuning. We vinden het essentieel dat de toegang laagdrempelig en herkenbaar is voor inwoners van alle dorpen. De komende jaren zetten we voor de gehele zorgketen in op verdere professionalisering. Dit vertaalt zich in duidelijke verantwoordelijkheden, mandaten en goede sturing op en inzicht in resultaten. Daarvoor is ook frequent overleg nodig met onze uitvoerende partners.

Ondersteuning wordt zo licht als mogelijk en zo zwaar als noodzakelijk ingezet, met duidelijke doelen en periodieke evaluatie. Hierbij zetten we in op het versterken en professionaliseren van de regiefunctie en uitvoeringskracht van Stichting ZO! en adequate indicatiestelling door professionals aan de voorkant. Daarom werken we aan een betere verbinding tussen preventie, vroegsignalering, algemene voorzieningen, maatwerkondersteuning en specialistische zorg. Daarbij sturen we op kwaliteit, effectiviteit en passende ondersteuning. Hierdoor kunnen we de kwaliteit van zorg verbeteren en de uitvoeringskosten verlagen.

Samenleving, Zorg en Welzijn

Meedoen, bestaanszekerheid en kansen

Werk, participatie en bestaanszekerheid vormen de basis voor zelfstandigheid en maatschappelijke betrokkenheid. Het zijn belangrijke voorwaarden om mee te kunnen doen in de samenleving. Iedereen verdient de kans om mee te doen, via betaald werk, vrijwilligerswerk, onderwijs, dagbesteding of andere vormen van participatie.

Voor inwoners die te maken hebben met schulden, armoede of andere sociale problemen zetten we in op tijdige ondersteuning en een integrale aanpak. Dat kan bijvoorbeeld door eerst te zorgen voor rust of stabilisatie op financieel gebied van de inwoner(s) voordat we verder ondersteuning bieden. We kijken dus niet alleen naar de financiële situatie, maar ook naar gezondheid, gezinssituatie, opleiding en mogelijkheden om mee te doen. We bieden perspectief aan inwoners die tijdelijk of langdurig ondersteuning nodig hebben.

Ook voor nieuwkomers vinden we het belangrijk dat zij zo snel mogelijk kunnen deelnemen aan de samenleving. We zien werk als een

belangrijke stap naar integratie en zelfredzaamheid. Daarom verbinden we inburgering, taalontwikkeling, scholing, participatie, (vrijwilligers)werk en lokale werkgevers zoveel als mogelijk met elkaar. Dit zijn randvoorwaarden voor een succesvolle integratie en acceptatie.

Innoveren en toekomstbestendige zorg

De uitdagingen in zorg en welzijn vragen om keuzes. We willen kansen benutten die innovatie en technologie bieden om inwoners langer zelfstandig te laten functioneren en zorgprofessionals beter te ondersteunen en efficiënter te laten werken. Daarbij blijven we rekening houden met inwoners die minder digitaal vaardig zijn. Om de zorg ook in de toekomst toegankelijk en betaalbaar te houden, zetten we in op:

- Versterking van voorliggende voorzieningen.
- Tijdige afschaling van ondersteuning.
- Innovatie en doorontwikkeling van ICT-mogelijkheden.
- Meer sturing op en samenwerking met onze maatschappelijke partners.

“We willen kansen benutten die innovatie en technologie bieden om inwoners langer zelfstandig te laten functioneren en zorgprofessionals beter te ondersteunen.”

Daarbij sturen we op kwaliteit en maatschappelijke resultaten, zodat beschikbare middelen terecht komen waar zij de grootste meerwaarde hebben voor onze inwoners.

Vluchtelingenopgave en integratie

We staan voor een duurzame en gedragen opvang in Zuidplas en geven uitvoering aan landelijke wet- en regelgeving. De tijdelijke opvang van verschillende doelgroepen vindt momenteel voornamelijk plaats in Nieuwerkerk aan den IJssel. We kiezen voor duidelijke kaders van het opvangbeleid.

Toekomstige tijdelijke opvang

We staan voor een beleid voor tijdelijke opvang langs de volgende lijnen:

- Opvang met zoveel mogelijk regie door de gemeente Zuidplas.
- De toekomstige opvang vindt plaats op een schaal en omvang die past bij de dorpen in Zuidplas en wordt evenwichtig verdeeld over de dorpen.
- We zetten in op een tijdige en zorgvuldige communicatie en participatie met belanghebbenden.
- Veiligheid en leefbaarheid, voor zowel de omgeving als de mensen die we opvangen, zijn essentieel voor het kunnen opvangen van vluchtelingen en worden, voorafgaand aan de vergunningverlening, vastgelegd in een Samenlevingsplan.
- We vinden integratie van hen die we opvangen van groot belang en zullen daarom inzetten op adequate zorg en welzijn, onderwijs, het overbrengen van onze normen en waarden, en het helpen bij dagbesteding en werk.
- De financiële gevolgen van opvang zijn en blijven de verantwoordelijkheid van het Rijk en het COA.

Samenleving, Zorg en Welzijn

Effect op het dossier van de Regionale Opvang Locatie

We respecteren de afgegeven vergunning voor de ROL. Tegelijk krijgt het nieuwe college de opdracht in overleg met het COA afspraken te herbevestigen en te bepalen welke aanpassingen er, in lijn met de bovenstaande kaders voor opvang, mogelijk zijn binnen het huidige plan voor de ROL.

- Onder bestuurlijke verantwoordelijkheid van het college gaat, een extern persoon, voortvarend in gesprek met het COA over de volgende uitgangspunten:
 - De beëindiging van de opvang in hotel Van der Valk zodra de ROL opent.
 - Op welke manier het COA een bijdrage gaat leveren aan het Samenlevingsplan.
 - De mogelijkheden om de doelgroep (statushouders en evident kansrijke asielzoekers) te spreiden over meerdere locaties, waaronder de locatie Spoorzone.
 - De borging van de afspraken op gebied van flexwoningen en financiële afspraken, waarbij het vertrekpunt is dat het Rijk en COA de kosten dekken.

- De wijze waarop toezicht en integratie via onderwijs, zorg, dagbesteding en werk vorm krijgt, waarbij ook hier het vertrekpunt is dat het Rijk en COA de kosten dekken.
 - Heldere afspraken over evaluatie en de consequenties bij het niet nakomen van afspraken.
 - Het herbevestigen van de tijdelijkheid van de opvang voor 10 jaar en een maximum van 300 personen.
- Naast het gesprek met het COA zetten we in op:
 - Het maken van het Samenlevingsplan voor de ROL mede op basis van de aangenomen moties en amendementen.
 - Voortvarende realisatie van de flexwoningen binnen de gemeente Zuidplas.
 - Een andere invulling op de kavel aan de Spoorzone over 10 jaar (10 jaar na ingebruikname ROL).
 - Een vervangende locatie buiten Nieuwerkerk aan den IJssel voor (een deel van) de Oekraïne-opvang.

Wat gaan we doen:

- We vertalen de visie sociaal-maatschappelijk domein naar een uitvoeringsagenda voor toegang, sociale basis, maatwerk, jeugd, WMO, bestaanszekerheid, inburgering en preventie.
- We willen scherper zijn in welke zorg we toekennen en de intensiteit daarvan. Daarom zetten we in op het versterken van de zelf- en samenredzaamheid, tijdige uitstroom middels heldere doelen en het stellen van eindtermijnen bij indicatiestelling.
- We verbinden zorg en welzijn nadrukkelijk met sport, cultuur, onderwijs, werk, ontmoeting en geloofsgemeenschappen omdat deze voorzieningen bijdragen aan gezondheid, kansgelijkheid en sociale samenhang.
- We investeren in de samenwerking met het werkcentrum, het UWV, onderwijs en bedrijfsleven. Hiermee koppelen we ondernemers actief aan werkzoekenden, inclusief mensen met afstand tot de arbeidsmarkt.
- We behouden beschut werk, ondersteuning richting werk en maatwerk binnen de Participatiewet.
- We handhaven de taal-eis en de tegenprestatie voor de bijstand als onderdeel van de Participatiewet.
- We streven in overleg met de Regio Midden-Holland naar een overzichtelijk zorglandschap waarin kwaliteit, samenwerking en resultaten centraal staan.

3 Voorzieningen en Economie in onze dorpen

Zuidplas is een gemeente met een bijzonder karakter. Tussen stedelijke dynamiek en open landschap liggen dorpen en buurtschappen met ieder hun eigen identiteit, geschiedenis en gemeenschap. Juist die combinatie van ruimte, verbondenheid en voorzieningen dichtbij maakt Zuidplas aantrekkelijk om te wonen, te werken, te ondernemen en op te groeien.

Verenigingen, scholen, culturele activiteiten, winkels, horeca, ondernemers, kerken en maatschappelijke organisaties vormen samen het kloppend hart van onze dorpen. Voor kinderen die opgroeien bij de sportclub, ouderen die elkaar ontmoeten in het dorpshuis, ondernemers die investeren in de maatschappij en vrijwilligers die activiteiten mogelijk maken. Voorzieningen zijn een fundament voor de sociale samenhang en identiteit van onze gemeente.

Een sterke lokale economie vormt een belangrijke basis voor het voorzieningenniveau en de aantrekkelijkheid van onze gemeente. Ondernemers, winkels, horeca en maatschappelijke initiatieven zorgen

samen met de gemeente voor levendige dorpscentra en werk-gelegenheid dichtbij huis. Daarbij hoort ruimte voor ondernemerschap, recreatie, cultuur en evenementen, maar ook aandacht voor bereikbaarheid, veiligheid en leefbaarheid.

Leefbare dorpen als gezamenlijke opgave

Levendige dorpen ontstaan niet vanzelf. Ze vragen om aantrekkelijke voorzieningen, actieve verenigingen, betrokken ondernemers, vrijwilligers, culturele activiteiten, sport, onderwijs en een aantrekkelijke openbare ruimte. De realiteit is ook dat de druk op de ruimte en voorzieningen toeneemt. Veel maatschappelijke organisaties, verenigingen en ontmoetingsplekken hebben te maken met stijgende kosten, toenemende wet- en regelgeving en een groeiende afhankelijkheid van vrijwilligers.

Voorzieningen zijn geen sluitpost, maar een voorwaarde voor sterke en leefbare dorpen. De visie op voorzieningen en de visie op cultuur vormen een belangrijke leidraad voor keuzes over investeringen,

accommodaties, spreiding en clustering van functies. Een groeiende gemeente vraagt bovendien om voorzieningen die meegroeien, waarbij we zullen inzetten op een evenwichtig aanbod van centrale voorzieningen enerzijds en herkenbare basisvoorzieningen in ieder dorp anderzijds. Daarbij zijn de beschikbare ruimtes en financiële middelen niet onbeperkt. Niet alles kan en zeker niet tegelijkertijd.

Sport en bewegen

Sport en bewegen zijn van grote waarde voor de gezondheid, het welzijn en de sociale cohesie van onze inwoners. Zij dragen bij aan inclusiviteit, een gezonde leefstijl, het tegen gaan van eenzaamheid en het versterken van de mentale weerbaarheid van inwoners. Sport en bewegen zijn daarmee niet alleen een vrijetijdsbesteding, maar ook een belangrijke investering in preventie en gezondheid.

Daarom blijven we werken aan toegankelijke en toekomstbestendige sport- en beweegvoorzieningen, zowel binnen als buiten. Bij de (door)ontwikkeling van sportvoorzieningen kiezen we voor een

evenwichtige combinatie van sterke centrale voorzieningen en een goed aanbod van sport- en beweegmogelijkheden in alle dorpen. We kijken niet alleen naar sportaccommodaties, maar ook naar speelplekken, wandel- en fietsroutes en mogelijkheden om laagdrempelig te bewegen in de openbare ruimte. Het moet veilig bereikbaar zijn en uitnodigen tot actief gebruik.

Sportverenigingen, commerciële aanbieders en maatschappelijke organisaties vervullen hierbij een belangrijke rol. We stimuleren samenwerking tussen deze partijen en ondersteunen initiatieven die bijdragen aan een gezond, actief en verbonden Zuidplas.

Onderwijs en onderwijshuisvesting

Onderwijs vormt de basis voor gelijke kansen en een sterke samenleving. We willen dat kinderen dichtbij huis goed onderwijs kunnen volgen, leren en ontwikkelen in veilige, gezonde en toekomstbestendige schoolgebouwen.

Voorzieningen en Economie in onze dorpen

Scholen vervullen daarnaast een bredere maatschappelijke functie. Zij zijn niet alleen een plek om te leren, maar ook een ontmoetingsplaats voor sport, cultuur, welzijn, jeugdactiviteiten en ondersteuning. Daarom stimuleren we multifunctioneel gebruik van maatschappelijke accommodaties en zoeken we actief naar combinaties van functies die elkaar versterken.

We vinden het belangrijk dat onderwijs toegankelijk en bereikbaar blijft voor de inwoners van alle dorpen. Daarbij zetten we ons in voor het behoud van basisscholen in de kernen en voor een passend aanbod van voortgezet onderwijs binnen de gemeentegrenzen. Ook hebben we nadrukkelijk aandacht voor veilige schoolomgevingen en verkeersveilige routes naar school.

Maatschappelijke voorzieningen

Maatschappelijke voorzieningen spelen een essentiële rol in het dagelijks leven van inwoners. Ze zijn plekken van ontmoeting, ontwikkeling, ondersteuning en participatie. Daarom houden we

vast aan de vastgestelde visie op maatschappelijke voorzieningen. Tegelijkertijd vraagt de financiële positie en technische staat van maatschappelijke accommodaties om nieuwe vormen van samenwerking, multifunctioneel gebruik en toekomstbestendige exploitatie. We zetten in op meer (commerciële) koppelkansen. Subsidies worden periodiek geëvalueerd op doelmatigheid, effectiviteit en maatschappelijke meerwaarde.

Cultuur en erfgoed

Cultuur en erfgoed geven kleur aan onze gemeente en versterken de identiteit van onze dorpen. Culturele activiteiten, verenigingen, bibliotheekvoorzieningen, evenementen en lokale initiatieven brengen inwoners samen en dragen bij aan talentontwikkeling, welzijn en sociale verbondenheid.

We zien cultuur niet als een extra voorziening, maar als een wezenlijk onderdeel van een leefbare gemeente. Daarom werken we vanuit de cultuurvisie aan een divers cultureel aanbod. We willen ruimte bieden

aan culturele initiatieven, evenementen, lokale kunstenaars en verenigingen die ontmoeting en verbondenheid stimuleren voor verschillende leeftijdsgroepen.

“We zien cultuur niet als een extra voorziening, maar als een wezenlijk onderdeel van een leefbare gemeente.”

Erfgoed en karakteristieke plekken die Zuidplas uniek maken verdienen bescherming. Historische gebouwen, landschappen en verhalen verbinden verleden, heden en toekomst en hebben recht op een zichtbare plaats binnen onze gemeente.

Ondernemerschap en lokale economie

Ondernemers zorgen voor werkgelegenheid, innovatie, voorzieningen en levendige dorpscentra. Zij dragen bij aan de aantrekkelijkheid van Zuidplas als woon-, werk- en verblijfsgemeente. We bieden

ruimte voor evenementen, horeca, recreatie en ondernemerschap die bijdragen aan levendige dorpen en een sterke lokale economie. Daarbij bewaken we de balans met leefbaarheid, bereikbaarheid, veiligheid en draagvlak in de omgeving.

We willen een gemeente zijn die ondernemers ondersteunt en meedenkt. Daarom zetten we in op minder regeldruk, duidelijke procedures, snelle dienstverlening en een toegankelijke overheid met een duidelijke ‘ja, mits’-houding. Ondernemers moeten weten waar zij terecht kunnen met vragen en initiatieven (de één-loket-gedachte). Ten aanzien van winkelopstelling, evenementen en dienstverlening op zondag brengen we geen verandering aan.

We stimuleren lokaal ondernemerschap, lokaal kopen en samenwerking tussen ondernemers, onderwijs en maatschappelijke organisaties. Ook activeren we ondernemers om in te zetten op leerwerkplekken, stages en mogelijkheden voor inwoners om zich te ontwikkelen richting werk.

Voorzieningen en Economie in onze dorpen

Agrarische sector en buitengebied

Agrariërs, tuinders en veehouders zijn belangrijk voor Zuidplas. Zij zorgen voor voedselproductie, werkgelegenheid en beheer van het landschap. We willen ruimte bieden aan toekomstbestendige landbouw, innovatie en verbreding van activiteiten (bijvoorbeeld op het gebied van recreatie, streekproducten of duurzaamheid) en de mogelijkheid bieden om in te spelen op veranderende maatschappelijke en economische ontwikkelingen. Dit vraagt om balans tussen ondernemen, natuur, recreatie en ruimtelijke kwaliteit.

Het buitengebied van Zuidplas is meer dan de ruimte tussen onze dorpen. Het biedt ruimte aan wonen, werken, landbouw, recreatie, natuur en water. We vinden dit van grote waarde voor inwoners en bezoekers. De toenemende vraag naar recreatie, natuurontwikkeling, woningen en ruimte voor economische activiteiten vraagt om een zorgvuldige afweging van belangen in het buitengebied.

Recreëren

Recreatie en toerisme bieden kansen voor economie en leefbaarheid, mits passend bij het karakter van Zuidplas. Een aantrekkelijke leefomgeving vraagt om voldoende mogelijkheden voor ontspanning, recreatie en ontmoeting. Daarom staan we positief tegenover de groei van recreatiemogelijkheden, maar deze groei mag niet verstorend zijn voor leefbaarheid, gezondheid, rust en veiligheid. Ook bewaken we de balans tussen recreatie en natuur. We benutten kansen om recreatieve verbindingen, wandel-, fiets- en vaarroutes en aantrekkelijke verblijfsplekken in en rondom onze dorpen te versterken.

Circulariteit en afval

Ook afval en circulariteit vragen om toekomstgerichte keuzes. We willen afvalinzameling gebruiksvriendelijk, betaalbaar en duurzaam organiseren. Via de uitvoeringsplannen zetten we in op betere afvalscheiding, hergebruik van grondstoffen en materialen, circulaire initiatieven, voorlichting en gerichte handhaving in de dorpen.

Wat gaan we doen:

- We zetten in op het activeren van inwoners om te sporten en te bewegen. Daartoe versterken we de verbinding tussen sport, gezondheid, preventie en het tegengaan van eenzaamheid door middel van buurtsportcoaches en laagdrempelige beweeginitiatieven.
- We onderzoeken diverse scenario's ten aanzien van de zwemvoorzieningen binnen Zuidplas. Vanuit functie(s), bereikbaarheid, betaalbaarheid, zwemveiligheid, benodigde capaciteit en maatschappelijke meerwaarde maken we een zorgvuldig afgewogen keuze.
- We harmoniseren het subsidiebeleid voor binnen- en buitensport en betrekken daarbij vastgoed en accommodaties.
- We evalueren het huidige subsidiebeleid op actuele ontwikkelingen.
- We werken aan nieuwbouw van de basisscholen in de wijk Zuidplas in Nieuwerkerk aan den IJssel en maken hierover concrete afspraken.
- We vertalen de visie op maatschappelijke voorzieningen naar uitvoeringsprogramma's per dorp.
- We maken evenementenbeleid en zorgen voor duidelijke en werkbare regels.
- We behouden de stimuleringsregeling voor samenwerking tussen en met ondernemers.
- We onderzoeken scenario's met betrekking tot een afvalbrenngstation in combinatie met een circulair ambachtscentrum (als onderdeel van een toekomstbestendige en circulaire afvalketen), waarbij bereikbaarheid, dienstverlening, duurzaamheid en financiële haalbaarheid belangrijke uitgangspunten zijn.
- We stimuleren de ontwikkeling van integrale kindcentra (IKC's) waar scholen, opvang, zorg, sport en cultuur samenkomen. Dit is dan ook het uitgangspunt bij nieuwe schoolgebouwen.
- We onderzoeken (en passen indien gewenst aan) of de huidige openingstijden voor dienstverlening van het afvalbrenngstation en het publieksplein nog passend zijn voor onze inwoners. Hierbij is de zondag uitgesloten.

4 Mobiliteit, Veiligheid en Bereikbaarheid

Zuidplas groeit. Onze dorpen ontwikkelen zich, nieuwe woonwijken ontstaan en de mobiliteit van inwoners verandert. Daarom is het belangrijk dat Zuidplas veilig, bereikbaar en leefbaar blijft voor iedereen. Of het nu gaat om kinderen die veilig naar school fietsen, ouderen die zelfstandig voorzieningen kunnen bereiken, ondernemers die goed bereikbaar willen zijn of inwoners die zich prettig en veilig willen voelen in hun eigen buurt.

Mobiliteit, veiligheid en bereikbaarheid raken het dagelijks leven van al onze inwoners en vormen de basis voor een leefbare, verbonden en toekomstbestendige gemeente. In Zuidplas willen we dat inwoners zich veilig, vlot en prettig kunnen verplaatsen. De groei van onze dorpen en de ontwikkeling van nieuwe woonwijken vragen om slimme keuzes in infrastructuur, verkeersveiligheid en bereikbaarheid. We investeren in lopen, fietsen, openbaar vervoer, automobilititeit en andere vormen van vervoer, zodat inwoners zelf kunnen kiezen hoe zij zich verplaatsen. Inwoners moeten erop kunnen vertrouwen dat de openbare ruimte schoon, overzichtelijk en veilig is. Een veilige leefomgeving vraagt

daarnaast om zichtbare handhaving en een stevige aanpak van criminaliteit en overlast. Veiligheid is meer dan handhaving alleen. We zien dat maatschappelijke vraagstukken rondom mentale gezondheid en onbegrepen gedrag steeds vaker vragen om een goede verbinding tussen zorg en veiligheid.

Ook bij specifieke (feest)dagen, zoals de jaarwisseling, kiezen we voor een aanpak die inzet op veiligheid, leefbaarheid en verantwoordelijkheid.

Mobiliteit en bereikbaarheid

Ontsluiting, bereikbaarheid en veiligheid zijn belangrijke voorwaarden voor prettig wonen, werken en ondernemen in Zuidplas. Hierbij is nadrukkelijk ook aandacht voor een veilige en duurzame inpassing van landbouwverkeer tussen andere weggebruikers. De groei van onze gemeente vraagt om noodzakelijke investeringen in wegen, fietspaden, openbaar vervoer en verkeersveiligheid.

Mobiliteit, Veiligheid en Bereikbaarheid

Daarbij kijken we niet alleen naar de bereikbaarheid en ontsluiting van nieuwe woongebieden, maar ook naar de leefbaarheid en toegankelijkheid van onze bestaande dorpen.

Verkeersveiligheid krijgt nadrukkelijk aandacht. Veilige schoolroutes, goed verlichte fiets- en wandelverbindingen en het aanpakken van verkeersknelpunten dragen bij aan een veilige leefomgeving. We betrekken inwoners actief bij het signaleren van onveilige situaties. Waar dit past bij de omgeving en aantoonbaar bijdraagt aan de verkeersveiligheid, kiezen we voor meer 30 km/u-zones met behoud van doorstroming op gebiedsontsluitingswegen. Daarbij geldt dat de inrichting van de weg de gewenste snelheid moet ondersteunen. We kiezen voor een daadkrachtige aanpak waarbij praktische maatregelen snel worden uitgevoerd en onderzoeken niet langer duren dan nodig is.

“We zetten ons in voor goede verbindingen tussen de dorpen en met de regio.”

De bereikbaarheid en ontsluiting van de dorpen blijft een belangrijk aandachtspunt. We zetten ons in voor goede verbindingen tussen de dorpen en met de regio, onder andere via openbaar vervoer, (snel)fietsverbindingen, vaarverbindingen en het wegennet. Ook hier geldt dat scherpe keuzes nodig zijn.

We werken samen met provincie, regio en Rijk. Deelmobiliteit kan bijdragen aan de bereikbaarheid van onze dorpen en nieuwe woongebieden. De gemeente ondersteunt initiatieven die voorzien in deelmobiliteit, maar ziet voor zichzelf vooral een faciliterende en voorwaardenscheppende rol.

Bij nieuwe gebiedsontwikkelingen nemen we mobiliteit vanaf het begin mee in de planvorming. Bereikbaarheid mag geen sluitpost zijn. We stimuleren lopen, fietsen en openbaar vervoer en zorgen voor een goede bereikbaarheid per auto. We bouwen voort op de uitgangspunten van de mobiliteitsvisie en de vastgestelde parkeernormen.

Openbaar vervoer speelt een belangrijke rol in een bereikbaar Zuidplas. Daarom lobbyen we voor betere busverbindingen tussen de dorpen en met omliggende steden zoals Gouda, Rotterdam en Zoetermeer, de realisatie van een nieuw treinstation nabij de Pleisterplaats in Moordrecht en spitsreinen op de lijn tussen Rotterdam en Gouda.

Veiligheid

Een veilige gemeente vraagt om zichtbare aanwezigheid van politie, handhaving en maatschappelijke partners. Inwoners moeten erop kunnen vertrouwen dat meldingen serieus worden genomen en dat overlast wordt aangepakt. We hechten veel waarde aan de samenwerking tussen politie, BOA's, buurtpreventieteams en inwoners. De capaciteit van ons veiligheidsteam laten we meegroeien met de groei van de gemeente. Ons uitgangspunt is dat er één BOA of wijkagent beschikbaar is per 5.000 inwoners. Daarnaast blijven we aandacht vragen voor voldoende politiecapaciteit en een snelle aanrijtijd van hulpdiensten in onze gemeente. Ook stimuleren we actief de werving en het behoud van vrijwilligers voor de brandweer.

Mobiliteit, Veiligheid en Bereikbaarheid

Bij de aanpak van criminaliteit richten we ons op zowel preventie als handhaving. Ondernemende criminaliteit, cybercriminaliteit, woninginbraken en overlast blijven we onder de aandacht brengen van ondernemers, maatschappelijke organisaties en inwoners. Een sterke gemeenschap speelt hierin een belangrijke rol. Inwoners die elkaar kennen, naar elkaar omzien en signalen van onveiligheid tijdig herkennen, dragen bij aan de leefbaarheid en het veiligheidsgevoel in onze dorpen. Daarom stimuleren we buurtpreventie en initiatieven die de sociale samenhang versterken.

Waar nodig zetten we toezicht- en handhavingsinstrumenten in, waaronder preventief cameratoezicht, om criminaliteit en overlast tegen te gaan en de veiligheidsbeleving te vergroten. De wettelijke mogelijkheden die er zijn willen we maximaal benutten.

Veiligheid en zorg raken steeds vaker met elkaar verweven. Mensen met verward of onbegrepen gedrag hebben passende ondersteuning nodig, terwijl tegelijkertijd de veiligheid van de omgeving moet worden gewaarborgd. Daarom zetten we in op de samenwerking tussen zorgorganisaties, politie, woningcorporaties en gemeente. Door signalen eerder te herkennen en passende ondersteuning sneller in te zetten, willen we escalatie voorkomen en zowel inwoners als hun omgeving beter ondersteunen.

Ook de jaarwisseling vraagt om duidelijke keuzes. We streven naar een feestelijke en veilige viering met zo min mogelijk schade, overlast en risico's voor inwoners en hulpverleners. In dat kader verkennen we de mogelijkheden van het faciliteren van professionele vuurwerkshows, als manier om gezamenlijk invulling te geven aan de jaarwisseling.

Wat gaan we doen:

- We prioriteren mobiliteit expliciet bij elke gebiedsontwikkeling.
- We maken een uitvoeringsagenda met verkeersknelpunten per dorp.
- We maken een brede veiligheidsagenda, waarin zorg en veiligheid samen komen.
- We maken werk van het versterken van de ontsluiting van onze dorpen, met Moerkapelle als voorbeeld.
- We prioriteren bij infrastructurele werkzaamheden veilige schoolroutes.
- We organiseren een vaste route voor zorg rondom onbegrepen gedrag, huiselijk geweld, femicide en suïcide.
- We verkennen en benutten de mogelijkheden voor private laadoplossingen in de openbare ruimte.
- We stimuleren en faciliteren oplossingen vanuit de omgeving om openbaar vervoer te versterken, zoals een streekbus.
- We geven prioriteit aan 30 km/u-zones waar dit past bij de omgeving en aantoonbaar bijdraagt aan de verkeersveiligheid.
- Om beperkte financiële middelen zo goed mogelijk in te zetten en hinder te verminderen, proberen we op middellange termijn werkzaamheden, zoals reconstructie en weginrichting, te combineren. Voor de korte termijn geven we uitvoering aan de huidige beheerplannen.

5 Bestuur en Participatie

Een sterke gemeente begint bij vertrouwen. Vertrouwen van inwoners in hun bestuur, vertrouwen dat belastinggeld zorgvuldig wordt besteed en vertrouwen dat de gemeente luistert, uitlegt en doet wat zij belooft. Nieuwe ontwikkelingen, maatschappelijke opgaven en financiële onzekerheden vragen om een overheid die betrouwbaar, transparant en benaderbaar is.

De gemeente staat midden in de samenleving. Inwoners, ondernemers, verenigingen en maatschappelijke organisaties beschikken over kennis en ervaring die onmisbaar zijn voor het maken van goed beleid. Participatie is bij uitstek een middel om betere en gedragen besluiten te nemen. Dat vraagt om duidelijke verwachtingen over wanneer inwoners kunnen meedenken, waar invloed mogelijk is en hoe de gemeente omgaat met de uitkomsten.

Inwoners mogen een betrouwbare overheid en adequate dienstverlening verwachten. Of het nu gaat om een vergunningaanvraag, een melding in de openbare ruimte of een vraag aan het gemeenteloket:

inwoners mogen rekenen op een gemeente die duidelijk communiceert, afspraken nakomt en oog heeft voor de menselijke maat.

Aan de andere kant verandert de rol van de gemeente. Veel maatschappelijke initiatieven ontstaan vanuit inwoners, ondernemers en verenigingen zelf. De gemeente hoeft niet altijd zelf aan het stuur te staan, maar kan ook ruimte bieden, verbinden en ondersteunen. Dat vraagt om een voortdurende afweging tussen loslaten en verantwoordelijkheid nemen. Waar kan de samenleving zelf initiatief nemen en waar blijft een actieve rol van de overheid noodzakelijk?

Daarnaast groeit niet alleen de gemeente, maar ook de gemeentelijke organisatie. Nieuwe taken, een groter inwonertal en toenemende complexiteit vragen om voldoende capaciteit en deskundigheid. Kerntaken, efficiëntie en aantoonbare noodzaak zijn altijd onderdeel van de afweging.

We doen wat we zeggen en zeggen wat we doen

We gaan voor een open bestuurscultuur waarin besluiten inzichtelijk zijn, informatie toegankelijk wordt gedeeld en inwoners goed kunnen volgen hoe beleid tot stand komt. Daarbij worden ook onderzochte alternatieven en gemaakte afwegingen helder inzichtelijk gemaakt. Heldere communicatie, begrijpelijke taal en openheid over de redenen achter besluiten zijn vanzelfsprekend. Openbaarheid is daarbij het uitgangspunt.

Goede communicatie en dienstverlening zijn essentieel voor het vertrouwen in de overheid. Inwoners moeten de gemeente eenvoudig kunnen bereiken en kunnen rekenen op tijdige en begrijpelijke antwoorden. We verbeteren communicatie door meer door de bril van de ontvanger te kijken. Ook hechten we waarde aan een servicegerichte houding van de organisatie. We zetten in op digitalisering en innovatie waar het kan en op persoonlijk contact waar dat nodig is.

Participatie

Inwonersparticipatie draagt bij aan betere besluiten en meer betrokkenheid bij de samenleving. Inwoners weten als geen ander wat er speelt in hun buurt en we nemen hun inbreng serieus. We betrekken inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties daarom tijdig bij plannen die hun leefomgeving raken. Daarbij maken we vooraf duidelijk welke invloed mogelijk is en hoe de uitkomsten worden betrokken bij de besluitvorming.

We streven naar participatie die een brede afspiegeling vormt van de samenleving met de verschillende meningen en belangen en bouwen daarbij voort op het bestaande participatiekader. De uiteindelijke verantwoordelijkheid voor besluiten in het algemeen belang ligt bij het college en de gemeenteraad. Goede participatie vraagt om een professionele uitvoering.

Bestuur en Participatie

De gemeente zijn we met elkaar

We zien de gemeente niet alleen als regelgever, maar ook als partner van inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties. Initiatieven vanuit de samenleving verdienen ruimte en ondersteuning waar dat mogelijk is. We willen daarom kritisch blijven kijken naar regels, procedures en de rol van de gemeente zelf. Daarbij verkennen we of, en zo ja onder welke voorwaarden, taken en verantwoordelijkheden door maatschappelijke organisaties, inwoners of marktpartijen kunnen worden uitgevoerd.

Maatschappelijke weerbaarheid

Het is belangrijk dat we de continuïteit van de samenleving bij crises kunnen borgen. Door het aanpassingsvermogen van onze samenleving te vergroten zorgen we dat inwoners, ondernemers en de gemeente zelfredzaam en veerkrachtig zijn bij bijvoorbeeld langdurige stroomuitval, cyberaanvallen of geopolitieke dreigingen.

“We investeren als groeiende gemeente in voldoende deskundigheid, continuïteit en uitvoeringskracht.”

De gemeentelijke organisatie

Inwoners verwachten dat de gemeente efficiënt werkt en zorgvuldig omgaat met publieke middelen. De uitdaging voor de komende jaren is daarom om een organisatie te bouwen die zowel professioneel als wendbaar is en die de groei van Zuidplas kan blijven ondersteunen.

We investeren als groeiende gemeente in voldoende deskundigheid, continuïteit en uitvoeringskracht. We streven naar een gemeentelijke organisatie met een zo groot mogelijk aandeel vaste medewerkers.

Externe inhuur zetten we in principe alleen in voor tijdelijke projecten, specialistische expertise en vervanging van vast personeel. We werken in deze raadsperiode toe naar een gefaseerde verlaging van de externe inhuur, gericht op het landelijk gemiddelde bij vergelijkbare gemeenten van 20%.

Wat gaan we doen:

- We betrekken inwoners tijdig bij plannen die hun leefomgeving raken.
- We communiceren in begrijpelijke taal, geven snel antwoord, zijn toegankelijk en werken oplossingsgericht.
- We voeren het recent vastgestelde participatiekader en –verordening uit.
- We onderzoeken de wijze waarop we uitdaagrecht goed kunnen integreren in de reeds bestaande participatiemogelijkheden.
- We investeren in de capaciteit en vaardigheden van onze organisatie.
- Om goede dienstverlening te continueren gaan we aan de slag met het uitwerken van scenario's ten aanzien van de gemeentelijke huisvesting.
- We lobbyen actief richting rijk, provincie en regio voor mobiliteit, weerbaarheid, woningbouw, gemeentefonds en groeiopgaven.
- We maken een weerbaarheidsplan voor crisissituaties.

Financieel Kader

Een solide financieel beleid vormt de basis onder alle ambities.

De komende jaren staat Zuidplas voor grote opgaven in woningbouw, bereikbaarheid, voorzieningen en maatschappelijke ondersteuning.

Aan de andere kant zijn de financiële vooruitzichten voor onze gemeente niet gunstig en nemen de kosten op verschillende beleidsterreinen toe. Dat vraagt om zorgvuldige keuzes, realistische verwachtingen en een gezonde financiële huishouding waarin structurele uitgaven worden gedekt door structurele inkomsten.

Hierbij hanteren we de volgende uitgangspunten:

Begrotingsdiscipline

- We houden regie op onze gemeentefinanciën. Dit betekent dat we uitgaan van een sluitende begroting die voldoet aan de wettelijke vereiste van structureel en reëel evenwicht. Reserves zijn bedoeld om risico's op te vangen en niet om structurele tekorten af te dekken.
- We hanteren een begrotingsdiscipline. Dit houdt in dat we bij de uitvoering van de vastgestelde begroting ernaar blijven streven om binnen het door de raad vastgestelde financieel kader te blijven. Daarnaast spreken we af dat we de raad tijdig informeren over beschikbare bijsturingsmaatregelen (bijvoorbeeld door het bijsturen van ambities) als gedurende het jaar blijkt dat een budgetoverschrijding dreigt. Dit kan binnen de huidige P&C-structuur.
- We staan voor een financieel gezond bestuur, wat betekent dat we ook investeren in wat de samenleving sterker maakt. We verkennen of we in de P&C-cyclus beter zichtbaar kunnen maken wat het maatschappelijk rendement is van investeringen.

- Bij nieuwe (beleids)voorstellen vanuit college en raad moet voorafgaand aan vaststelling duidelijk zijn wat het doel is, hoe de kosten worden gedekt en hoe het wordt uitgevoerd.
- Extra taken vanuit de Rijksoverheid moeten passen binnen het beschikbaar gestelde budget of moet door beleidsvrijheid passend gemaakt kunnen worden.
- We bewaken dat middelen die door de Rijksoverheid beschikbaar worden gesteld voor verduurzaming en de energietransitie doelgericht worden ingezet. Deze budgetten worden niet structureel gebruikt om gaten in de gemeentelijke begroting te dichten.
- We ontwikkelen Cortelande binnen een gezonde en verantwoorde financiële basis voor de gemeente Zuidplas.
- We kijken kritisch naar nut en noodzaak van investeringen.

Omgaan met mee- en tegenvallers

- Maatregelen om inkomsten te verhogen moeten in balans zijn met maatregelen om kosten te verlagen. Bij het verlagen van kosten:
 - Kijken we bij de uitvoering van wettelijke taken naar efficiëntie en uitvoeringsniveau.
 - Beschermen we basisvoorzieningen, de sociale basis en veiligheid.

- Ten aanzien van financiële mee- en tegenvallers schetsen we in de P&C-cyclus de dilemma's die inzicht geven in de gemaakte keuzes. Incidentele meevallers in inkomsten worden gebruikt om het eigen vermogen te versterken, tenzij anders besloten via de P&C-cyclus.
- We maken een expliciete afweging over een inspanning, als incidentele Rijksmiddelen wegvallen.

Lokale lasten

- We willen de lokale lasten betaalbaar houden voor inwoners en ondernemers. Dat betekent dat we ernaar streven dat het tarief voor de OZB-woningen niet sneller stijgt dan het inflatiepercentage. Een eventuele OZB-verhoging boven dit percentage moet merkbaar zijn in de voorzieningen en/of onderhoud.
- Leges zijn kostendekkend. Specifiek voor begraven maken we hier een uitzondering op en houden we vast aan marktconforme tarieven, ook als deze niet kostendekkend zijn.

Financieel Kader

Maatschappelijke impact

Iedere publieke euro willen we zo effectief mogelijk inzetten. Daarom sturen we op doelmatigheid, uitvoerbaarheid en het inzichtelijk maken van maatschappelijke resultaten. Nieuw beleid moet uitvoerbaar zijn en bestaande regelingen worden regelmatig geëvalueerd en kritisch tegen het licht gehouden.

Subsidies blijven een belangrijk instrument om maatschappelijke doelen te realiseren en initiatieven in de samenleving mogelijk te maken. We willen subsidies transparant, uitlegbaar en doelgericht inzetten. Daarnaast blijven we actief lobbyen richting provincie, regio en rijk voor een eerlijke financiële positie van Zuidplas, zeker gezien de groeiopgaven waarvoor de gemeente staat.

Verbonden partijen

Verbonden partijen leveren een belangrijke bijdrage in de uitvoering van onze wettelijke taken en bij het realiseren van onze bestuurlijke ambities en doelen. Via de P&C-cyclus sturen we op beleidsdoelen, inhoud en financiën. De systematiek van het sturen op verbonden partijen vraagt om een actualisatie. We hebben de ambitie om de afstand tussen verbonden partijen en de gemeente te verkleinen en de grip erop te versterken.

Ambities waarmaken

We spreken niet alleen ambities uit, maar willen deze ook waarmaken. We vragen het college om voorstellen te doen die passen bij de uitdagingen van deze tijd en bij de groei van Zuidplas, zodat het debat daarover in de gemeenteraad kan worden gevoerd. Daarmee laten we toetsen of plannen uitvoerbaar, betaalbaar en haalbaar zijn. Met realiteitszin en verantwoordelijkheid zorgen we ervoor dat inwoners kunnen vertrouwen op een gemeente die haar afspraken nakomt.

Dit gaan we doen:

Voor 2027 verwachten we een tekort van € 7,5 miljoen. We nemen de volgende maatregelen om te komen tot een sluitende begroting voor 2027:

- Het eenmalig inzetten van de middelen voor Duurzaamheid. Dit levert circa € 3 miljoen op.
- Het versnellen van de OZB-verhoging voor niet-woningen. Dit levert circa € 1,1 miljoen op.
- Diverse maatregelen rondom de Regionale Belasting Groep, zoals waardevast afschrijven en het inzetten van de stelpost groei, levert circa € 1 miljoen op.

Na deze maatregelen resteert er naar verwachting nog een opgave van circa € 2,4 miljoen voor 2027. Deze resterende opgave wordt als opdracht aan het college meegegeven om met passende voorstellen te komen die passen binnen de gestelde uitgangspunten.

Portefeuilleverdeling

Jan Willem Schuurman

- Werk en inkomen
- Ontwikkeling Cortelande (coördinerend)
- Economische zaken
- Wonen
- Ouderen
- Financiën
- Kostenbeheersing

Pien Meppelink

- Verkeer en vervoer
- Landschap en recreatie
- Beheer openbare ruimte
- Communicatie
- Recreatieparken
- Inwoners- en ondernemersparticipatie
- Handhaving

Ferry van Wijnen

- Ruimtelijke ordening en vergunningverlening
- Duurzaamheid
- Sport
- Vastgoed
- Jumelage
- Dienstverlening en bedrijfsvoering
- Personeel en organisatie

Frans Klovert

- Jeugd(hulp)
- Onderwijs inclusief onderwijshuisvesting
- Volksgezondheid
- Subsidiebeleid
- Mantelzorg, vrijwilligers
- Grondbedrijf
- Maatschappelijke ondersteuning (o.a. WMO)
- Kansengelijkheid, inclusie en sociale basis
- Coördinerend portefeuillehouder sociaal domein inclusief Stichting ZO!
- Bestuurlijk trekker herijking omgevingsvisie
- Gebiedspaspoorten
- Cultuur en erfgoed

